

1. Projekto pristatymas ir tikslai

Problema

Lošimai kelia riziką jaunimui. Trūksta žinių apie teises ir apsaugą.

Azartiniai lošimai yra plačiai paplitę, tačiau kelia didelę riziką, ypač jaunimui. Nors egzistuoja teisiniai apribojimai ir prevencijos mechanizmai, daugelis piliečių nežino savo teisių ir galimybių apsisaugoti. Svarbu suprasti lošimų reguliavimą, savanoriško apribojimo svarbą ir teisinę apsaugą nuo lošimų priklausomybės.

Projekto tikslas

Sukurti **informacinę kampaniją**, skirtą 16-18 m. jaunuoliams apie lošimų reguliavimą.

Projekto tikslas – sukurti veiksmingą informacinę kampaniją, kuri padėtų 16-18 metų jaunuoliams suprasti lošimų reguliavimą, savanoriško apribojimo svarbą ir teisinę apsaugą nuo lošimų priklausomybės, skatinant atsakingą elgesį ir informuotus sprendimus.

Kampanijos tikslai

- Informuoti apie **lošimų rizikas**.
- Skatinti **atsakingą elgesį**.
- Didinti **teisinį sąmoningumą**.

Informacinės kampanijos tikslai apima informavimą apie lošimų rizikas, skatinimą atsakingam elgesiui ir teisinio sąmoningumo didinimą. Kampanija turėtų padėti jaunuoliams suprasti galimas neigiamas pasekmes ir priimti informacija pagrįstus sprendimus.

Vertinimo kriterijai

- Informacijos **tikslumas**.
- Kampanijos **kūrybiškumas**.
- **Poveikio potencialas**.

Mokytojas vertins informacijos tikslumą, kampanijos kūrybiškumą ir poveikio potencialą. Svarbu, kad kampanija būtų informatyvi, patraukli ir galėtų pasiekti tikslinę auditoriją.

2. 🏠 Lošimų teisinis reguliavimas Lietuvoje

Azartiniai lošimai

Tai veikla, kurioje statomi pinigai dėl neaiškios baigties, tikintis laimėti. **Svarbu: rezultatas priklauso nuo atsitiktinumo.**

Azartinis lošimas apibrėžiamas kaip veikla, kurios metu asmuo stato pinigus ar kitokios vertės turtą dėl įvykio, kurio baigtis yra neaiški. Pagrindinis tikslas – laimėti papildomų pinigų ar materialinių gėrybių. Ši veikla apima riziką, nes statymo rezultatas priklauso nuo atsitiktinumo, o ne nuo žaidėjo įgūdžių ar žinių. Azartiniai lošimai gali būti įvairių formų ir yra griežtai reguliuojami daugelyje šalių, siekiant apsaugoti žaidėjus ir užtikrinti sąžiningumą.

Lošimų rūšys

- Loterijos
- Kazino žaidimai
- Lažybos
- Internetiniai lošimai

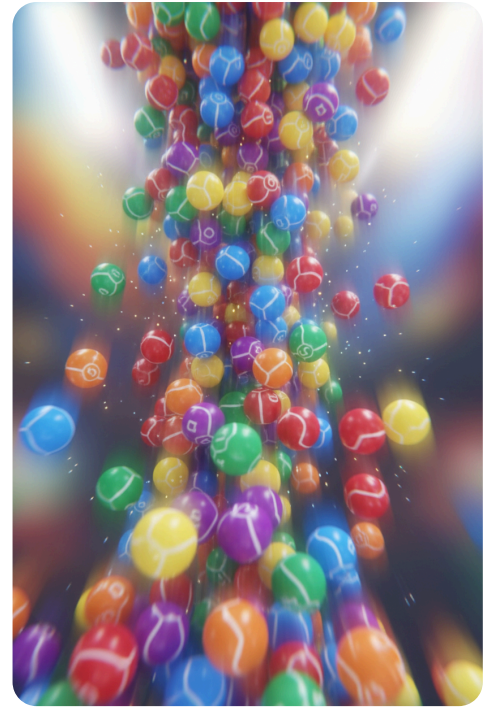
Azartiniai lošimai skirstomi į kelias pagrindines rūšis, kurios skiriasi savo mechanizmu, taisyklėmis ir prieinamumu. Kiekviena rūšis turi savo ypatybes ir tikimybes laimėti. Loterija yra azartinių lošimų forma, kurios metu atsitiktine tvarka traukiami skaičiai, siekiant laimėti prizą. Kazino žaidimai apima platų lošimų spektrą, kurie žaidžiami specializuotose įstaigose – kazino. Lažybos yra azartinių lošimų forma, kurios metu statoma dėl tam tikro įvykio baigties, dažniausiai sporto varžybų. Internetiniai lošimai apima visas aukščiau minėtas azartinių lošimų rūšis, kurios vykdomos internetu.

Loterijos

Nuo **16 metų**. Traukiami skaičiai, siekiant laimėti prizą. Dažnai organizuoja vyriausybės.

Loterija yra azartinių lošimų forma, kurios metu atsitiktine tvarka traukiami skaičiai, siekiant laimėti prizą. Dažnai loterijas organizuoja vyriausybės ar pusiau vyriausybines organizacijos, siekdamos surinkti pajamų. Dalyviai perka bilietus, kurių kiekvienas turi unikalų skaičių rinkinį, o atsitiktinis traukimas nustato laiminguosius skaičius. Jei bilieto skaičiai sutampa su laimingaisiais skaičiais, bilieto turėtojas laimi prizą. Loterijos turi ilgą istoriją, siekiančią senovės laikus, ir buvo naudojamos įvairiems tikslams, įskaitant viešųjų darbų projektų finansavimą. Šiuolaikinės loterijos yra paplitusios visame pasaulyje, turinčios skirtingus formatus ir prizų struktūras. Loterijų tipai apima skaičių atitikimo žaidimus, loterijas, kuriose parduodami bilietai ir atsitiktine tvarka ištraukiamas laimingas bilietas; ir momentinius laimėjimo žaidimus (nutrinamus bilietus). Laimėjimo tikimybė loterijoje paprastai yra labai maža, ir tai laikoma pramogos forma, o ne patikima investavimo strategija.

Kazino žaidimai

Ruletė, kortų žaidimai, lošimo automatai ir kauliukų žaidimai. Nuo **18 metų**.

Kazino žaidimai apima platų lošimų spektrą, kurie žaidžiami specializuotose įstaigose – kazino. Populiariausi kazino žaidimai yra ruletė, kortų žaidimai (pvz., pokeris, blackjack), lošimo automatai ir kauliukų žaidimai. Šiuose žaidimuose dažnai naudojami sudėtingi mechanizmai ir taisyklės, o laimėjimo tikimybė priklauso nuo žaidimo tipo ir atsitiktinumo. Kazino žaidimai yra griežtai reguliuojami, siekiant užtikrinti sąžiningumą ir skaidrumą.

Lažybos

Statoma dėl įvykio baigties, dažniausiai sporto varžybų. Nuo **18 metų**.

Lažybos yra azartinių lošimų forma, kurios metu statoma dėl tam tikro įvykio baigties, dažniausiai sporto varžybų. Dalyviai stato pinigus už tam tikrą rezultatą, o laimėjimas priklauso nuo to, ar jų spėjimas pasitvirtina. Lažybos gali būti organizuojamos tiek fiziniuose punktuose, tiek internetu. Lažybų koeficientai (*odds*) nurodo laimėjimo tikimybę ir galimą išmoką. Lažybos apima ne tik sportą, bet ir kitus įvykius, pavyzdžiui, politinius rinkimus ar pramogų renginius.

Internetiniai lošimai

kazino, loterijos, sporto lažybos internetu. Nuo **18 metų**.

Internetiniai lošimai apima visas aukščiau minėtas azartinių lošimų rūšis, kurios vykdomos internetu. Tai apima internetinius kazino, internetines loterijas, sporto lažybas internetu ir kitus virtualius žaidimus. Internetiniai lošimai yra ypač populiarūs dėl savo patogumo ir prieinamumo, tačiau jie taip pat kelia didesnę priklausomybės riziką ir reikalauja griežto reguliavimo, siekiant užtikrinti žaidėjų saugumą ir duomenų apsaugą.

Teisinis reguliavimas Lietuvoje

Loterijų ir lošimų įstatymas reglamentuoja lošimų veiklą.

Lietuvoje azartinių lošimų veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos loterijų ir lošimų įstatymas. Šis įstatymas nustato lošimų organizavimo, vykdymo ir priežiūros tvarką, licencijavimo reikalavimus, žaidėjų teises ir pareigas, taip pat atsakomybę už įstatymo pažeidimus. Įstatymo tikslas – užtikrinti sąžiningą ir skaidrią lošimų veiklą, apsaugoti visuomenės interesus ir sumažinti neigiamas lošimų pasekmes.

Lošimų priežiūros tarnyba

Licencijavimas, priežiūra, teisės aktų rengimas, žaidėjų apsauga, prevencija.

Lietuvoje už azartinių lošimų priežiūrą atsakinga Lošimų priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Šios tarnybos pagrindinės funkcijos yra: licencijavimas, priežiūra ir kontrolė, teisės aktų rengimas, žaidėjų apsauga ir nelegalių lošimų prevencija.

ES rekomendacijos

- Vartotojų apsauga
- Pinigų plovimo prevencija
- Atsakingas lošimas
- Nepilnamečių apsauga

Europos Sąjunga neturi vieningo, visoms valstybėms narėms privalomo azartinių lošimų reguliavimo įstatymo. Tačiau ES institucijos teikia rekomendacijas ir gaires, siekdamas užtikrinti bendrus principus, ypač susijusius su vartotojų apsauga, pinigų plovimo prevencija ir atsakingu lošimu. ES aktyviai skatina valstybes nares laikytis šių principų: vartotojų apsauga, pinigų plovimo prevencija, atsakingas lošimas ir nepilnamečių apsauga.

Atsakomybė už pažeidimus

Administracinė ir baudžiamoji atsakomybė. Baudos, licencijos sustabdymas ar panaikinimas.

Lietuvoje už azartinių lošimų teisės aktų pažeidimus numatyta administracinė ir baudžiamoji atsakomybė. Atsakomybė taikoma tiek lošimų organizatoriams, tiek asmenims, kurie pažeidžia nustatytas taisykles. Lošimų organizatoriai, pažeidę Loterijų ir lošimų įstatymo nuostatas, gali būti baudžiami didelėmis baudomis, licencijos sustabdymu ar panaikinimu. Fiziniai asmenys, kurie pažeidžia azartinių lošimų teisės aktus, taip pat gali būti patraukti atsakomybėn. Sankcijos už lošimų teisės aktų pažeidimus gali būti įvairios: nuo administracinių baudų iki baudžiamosios atsakomybės, įskaitant laisvės atėmimą už sunkius nusikaltimus, susijusius su nelegalių lošimų organizavimu ar pinigų plovimu.

3. Teisės aktų analizė grupėse

Grupės formavimas

Pasiskirstykite į 3-4 mokinių grupes.

Pasirinkite grupės vadovą.

Mokiniam reikia susiskirstyti į grupes po 3-4 žmones. Kiekviena grupė išsirenka vadovą, kuris koordinuos grupės darbą ir atstovaus grupei pristatant rezultatus. Grupės vadovo užduotis – užtikrinti, kad kiekvienas grupės narys aktyviai dalyvautų diskusijose ir užduočių atlikime.

Užduotis (1)

Išanalizuokite pateiktus teisės aktus.

Atsakykite į klausimus.

Grupės gauna užduotį išanalizuoti Lietuvos Respublikos loterijų ir lošimų įstatymą ir kitus susijusius teisės aktus. Analizės metu reikia atkreipti dėmesį į lošimų organizavimo tvarką, licencijavimo reikalavimus, žaidėjų teises ir pareigas bei atsakomybę už įstatymo pažeidimus. Taip pat, grupės turi atsakyti į pateiktus klausimus, kurie padės giliau suprasti teisės aktų esmę.

Užduotis (2)

- Amžiaus apribojimai?
- Lošimų rūšys?
- Licencijavimo reikalavimai?

Grupės turi identifikuoti amžiaus apribojimus skirtingoms lošimų rūšims (loterijoms, kazino, lažyboms, internetiniams lošimams), išvardinti pagrindines lošimų rūšis, reglamentuojamas įstatymo, ir apibrėžti licencijavimo reikalavimus lošimų organizatoriams. Ši analizė padės mokiniams suprasti, kaip valstybė reguliuoja lošimų sektorių ir kokie reikalavimai keliami lošimų verslui.

Rezultatų fiksavimas

Užrašykite atsakymus.

Paruoškite pristatymą.

Grupės užrašo savo atsakymus į klausimus ir parengia trumpą pristatymą, kuriame apibendrina savo analizės rezultatus. Pristatyme turi būti aiškiai išdėstyti pagrindiniai teisės aktų aspektai, amžiaus apribojimai, lošimų rūšys ir licencijavimo reikalavimai. Pristatymas turėtų būti glaustas ir informatyvus, kad klasės draugai galėtų lengvai suprasti pagrindines teisės aktų nuostatas.

Pristatymas

Pristatykite savo grupės išvadas.

Atsakykite į klausimus.

Kiekviena grupė pristato savo analizės rezultatus klasei. Pristatymo metu grupės vadovas arba kitas grupės narys pristato pagrindines išvadas ir atsako į klasės draugų klausimus. Pristatymo tikslas – pasidalinti žiniomis ir supratimu apie lošimų teisinį reguliavimą Lietuvoje ir ES, taip pat skatinti diskusijas ir kritinį mąstymą apie lošimų poveikį visuomenei.

4. ♁ Išspręsk kryžiažodį. Atsakyk į visus pateiktus klausimus.

1.	Įstaiga, prižiūrinti lošimus Lietuvoje.
2.	Žaidimas, kuriame statoma dėl įvykio baigties.
3.	Minimalus amžius dalyvauti loterijoje.
4.	Virtualūs pirkiniai žaidimuose su atsitiktiniais prizais.
5.	Asmuo, dalyvaujantis lošimuose.
6.	Vieta, kur žaidžiami kazino žaidimai.
7.	ES dokumentas, skatinantis vartotojų apsaugą lošimų srityje.
8.	Viena iš patologinio lošimo fazių.

